

KIRKETORGET

ÅSANE MENIGHETSBLAD - NR. 4 - SEPTEMBER 2021 - 79. ÅRGANG

Foto: Claus Arne Wilhelmsen

Siste konfirmasjonsgudstjeneste for Rolf og Erik

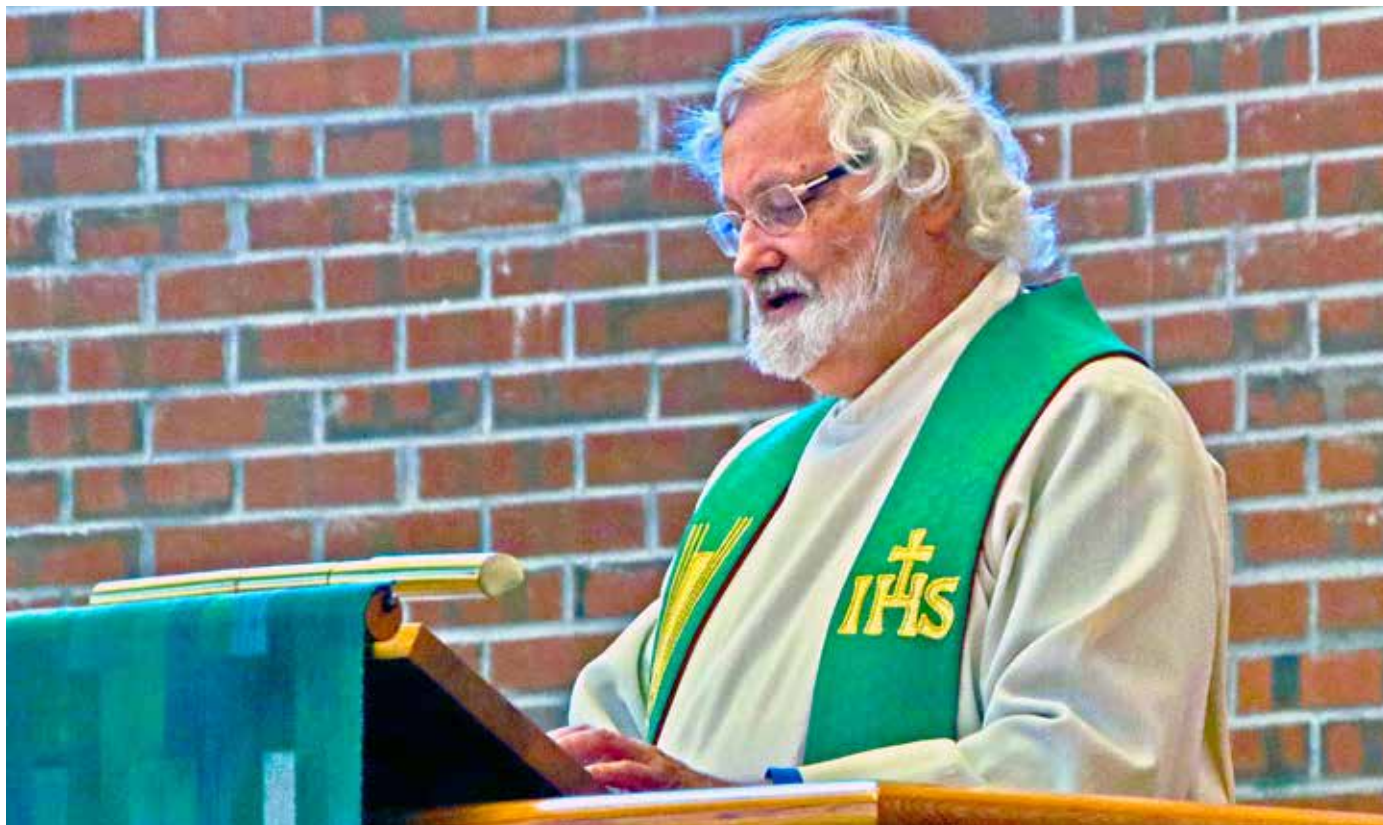
Seniorprest Rolf Armand Rasmussen og kateket Erik Rodal har i en årrekke stått for det tilrettelagte opplegget med konfirmantundervisning for ungdom med utviklingshemming. Lørdag 28. august arrangerte de sine siste konfirmasjonsgudstjenester. Nå er de begge pensjonister. Dåpsdukken som Erik holder har alltid vært en viktig «deltaker» i konfirmasjonsundervisningen.

Side 2-3

Rolf Armand gjør et tilbakeblikk

Onsdag 1. september gikk seniorprest Rolf Armand Rasmussen inn i pensjonistenes rekker etter 42 års prestetjeneste – hvorav 32 år i Åsane menighet. Søndagen etter rundet han milepælen 70 år.

TEKST: TOR D HANSON

32 ÅR SOM PREST I ÅSANE MENIGHET: Søndag 29. august forrettet vår kjære seniorprest Rolf Armand Rasmussen sin siste høymesse som prest ansatt i Den norske kirke. (Foto: Claus Arne Wilhelmsen)

– Det var først i konfirmant-tiden at jeg ble utfordret av en venn til å ta dette med kristen tro inn over meg, forteller den ferske pensjonisten.

– Jeg kom med i en bibelgruppe, og fikk et forhold til Guds ord. Det hadde nok også positiv innvirkning på utviklingen av min tro den første tiden at jeg hadde tidligere biskop Per Lønning som konfirmanntlærer.

Kallet til å bli prest modnet fram i ham i tiden på videregående skole. Han tilbrakte en god del av denne tiden på internatskole i Wales, og skrev til lånekassen allerede da at han ville studere teologi når han var ferdig med videregående skole.

– Det var viktig for meg å bli en som kunne være med og spre troen på Jesus videre i vårt land. Jesus har åpnet veien til Gud for oss, og det har blitt en visjon for meg å hjelpe mennesker til å stå inne for Guds ansikt, sier han.

Innledende teologistudier ble gjort i Bergen. Deretter var det videre til Oslo, hvor han lærte hebraisk av senere biskop Rosemarie Køhn. Våren 1978 tok han så embetseksamen ved Menighetsfakultetet. I løpet av denne tiden var han også utvekslingsstudent på et luthersk college i Philadelphia i USA.

Etter fullført praktikum i 1979 ble han så utnevnt til residerende kapellan i Kvaløy i Tromsø kommune, hvor han var i 10 år fram til han kom til Åsane i 1989.

Ord som gjør en forskjell

– Jeg antar at du er den prest i Åsane som i nyere tid flest ganger har lyst Herrens velsignelse over mennesker. Hva tenker du om det?

– Da Korskolen hadde sin USA-turne i 2000 traff vi en afroamerikansk korleder som lærte oss en sang som het «I went to church for a blessing, and I got mine». Det er et stort poeng i dette. Om du har gått til en gudstjeneste, og du føler at du ingen ting har fått igjen verken fra salmesang eller preken, kan du likevel gå glad hjem når du har tatt imot velsignelsen.

Den aronittiske velsignelsen som presten lyser over menigheten ved slutten av hver gudstjeneste, er et direkte sitat fra Herrens munn. Vi finner ordene i 4. Mosebok (kapittel 6, versene 24-27).

– Når disse ordene blir uttalt over mennesker, uansett hvem det er, er det virkekräftige ord. Da skjer det ordene sier. Det er ord som virkelig gjør en forskjell når man tar imot dem.

Bønnegruppe i 30 år

– **Er det noen spesielle opplevelser og personer som har betydd mye for deg i løpet av de 32 årene du har tjenestegjort i Åsane menighet?**

– Jeg har fått være med på mange gode ting og har samarbeidet med mange flotte mennesker. Plassen vil ikke strekke til om jeg skulle nevne alt og alle, så her må jeg bare gjøre et forsiktig utvalg, sier han.

– I 1991 kom jeg i snakk med noen mennesker blant de faste på gudstjenestene. De ønsket så gjerne å starte en bønnegruppe som kunne be for menigheten, dens ansatte og de forskjellige tjenesteoppgavene i menigheten. Slik kom mandags-bønnegruppen i gang. 30 år etterpå er gruppen fortsatt aktiv.

Noen har av naturlige grunner måttet gi seg, men fremdeles er enkelte av initiativtakerne med, og noen nye er kommet til etter hvert. Ledelse av bønnemøtene går på rundgang, og de har forpliktet seg til at det alltid er én til stede hver mandag. Det er bare en sjelden gang i sommerferiene at noen har sittet og bedt alene.

– Etter hvert utvidet vi bønnetemaene til også å gjelde viktige saker i samfunnet og for den verdensvide kirken. Folk kunne også sende inn personlige bønnetema, gjerne anonymt. Jeg tror dette er en tjeneste som har vært og er viktig, selv om den for de fleste er usynlig.

Da kirken brant

Rasmussen kommer ikke utenom å nevne kirkebrannen natt til julaften i 1992. Han ble da vekket midt på natten av sin kollega Stein Rune Ottesen, som ringte og fortalte at kirken sto i brann.

– Hadde det ikke vært fordi at jeg så tydelig gjenkjente stemmen hans, ville jeg trodd at dette var en dårlig spøk og at noen ville holde meg for narr. Menigheten var såret langt inn i sjelen. Men vi opplevde en vidunderlig vilje fra alle mennesker i Åsane som ville hjelpe til for at menigheten skulle komme gjennom denne krisen, husker han.

– Åsatun ble straks stilt til disposisjon, og menigheten kunne feire julaften-gudstjeneste der samme ettermiddag. Åsatun ble vår «hovedkirke» hele det året byggeprosessen med nykirken varte. Planene lå stort sett klare, og brannen ble en katalysator for at byggeprosessen kom i gang.

På denne tiden ble han godt kjent med Kristen 'Bossen' Stang. Han var med i byggekomiteen, og skrev mye om prosessen i lokalavis og menighetsblad.

– Bossen hadde pågangsmot og handlekraft, og var et oppkomme av ideer og gode forslag, en mann som kunne sette mot i folk og spre glede. Jeg samarbeidet også med Bossen i forbindelse med barnehage-gudstjenestene i adventstiden. Det gjorde et uforglemmelig inntrykk både på store og små når Bossen kom dalende ned fra «himmelen» utkledd som engel.

Konfirmant Pluss og Korskolen

En annen ting han har satt stor pris på, er å jobbe med ungdommer som har spesielle utfordringer.

– Konfirmant Pluss er blitt et begrep her i Åsane menighet. Den første tiden jobbet jeg sammen med Rita Eldholm og Bente Lill Madsen. Etter hvert kom Erik Rodal med, og vi to

FERSK I EMBETET: Rolf Armand Rasmussen med familie i 1989, da han begynte som prest i Åsane menighet. Bildet er skannet fra et gammelt menighetsblad.

har undervist mange konfirmant-kull sammen. Nå blir vi pensjonister begge to, men det er flott at det står mennesker klar til å føre dette arbeidet videre. Vi har fått så mange positive tilbakemeldinger fra folk i menigheten: «Når disse konfirmantene er med i gudstjenesten, det er da vi skjønner hva nåden er, for dere levedegjør det på en så enkel måte».

Avslutningsvis ønsker han også å trekke frem Jan Røshol og alle de fantastiske medarbeiderne og sangerne i Korskolen gjennom mange år.

– Konserter og kor-turer, hvor jeg ofte fungerte som turguide, har gitt uforglemmelige minner. Jeg har alltid likt å synge. I studietiden var det Menighetsfakultetets studentkor, og i Tromsø var jeg med i et kor som hadde både et kristent og mer profant repertoar. I gudstjenestene har alltid den liturgiske sangen vært en viktig del for meg.

Bibelen som ankerfeste

– **Hvis du ser framover; hva mener du er menighetens og kirkens største utfordringer de kommende årene? Har du noen gode råd å gi?**

– Det som er viktig for den enkelte som kaller seg med kristenavnet, er at de beholder Bibelen som ankerfeste. Troskapen mot Gud og hans Ord må holdes levende. Det gjelder alle generasjoner, sier han.

– Kirken kan lett bli en «forening for alle gode saker og hensikter». Nå er det for eksempel klima, miljøvern og klodens bærekraft som står i fokus, eller kampen for likestilling og rettferdighet. Men det som er aller viktigst, er å forstå at vår tilværelse har et mål som kun er avhengig av Gud alene.

– **Har du lagt noen konkrete planer for pensjonisttilværelsen?**

– Jeg blir fortsatt boende i menigheten. I menighetsrådet blir jeg sittende i alle fall til neste valg i 2023, med de møter og komitéer det medfører. Jeg fortsetter i kirkekoret «Prima Vista», men har også tegnet meg som sanger i «Kor-Mix», koret som holder til på Kyrkjekrinsen bedehus. Med dem drar jeg på reise til Elias Blix-jubileet i Salten neste sommer. Om et år har jeg også tenkt å dra til den lille byen Oberammergau i Bayern, hvor de hvert 10. år oppfører et stort kirkespill om Jesu korsferd og oppstandelse. Det blir et dyddykk i Jesu lidelse, men også jubel over hans seier.

Vi er alle én i Kristus Jesus

I fotballens verden har hver spiller en pris og en verdi. Noen er verdifulle, mens andre anses som verdiløse og en byrde for eierklubben. Dette står i sterk kontrast til hvilket menneskesyn bibelen forsøker å lære oss.

AV JON ZIMMERMANN

Også denne sommeren ble sportsnyhetene preget av overgangsrykter i fotballverdenen. Gjennom 12 uker (fra 9. juni til 31. august) har alle fotballklubbene lov til å inngå avtaler om kjøp og salg av spillere. Som den store entusiastene jeg er, må jeg daglig inn og sjekke om det er noe nytt i denne perioden, se om noen profilerte spillere har byttet klubb, eller

om de har fornyet kontraktene med sin nåværende klubb. Dette er spennende for oss som er glad i fotball.

Men all spenningen kommer med en bismak, og den heter kapitalisme. På tross av pandemi og dårlig økonomi hos mange av de store klubbene betales det svimlende summer for enkeltspillere. Her snakker vi om summer på over én milliard norske kroner for de aller beste. I tillegg kommer det lønninger på inntil flere millioner hver uke pluss bonuser og agentonorar. Det omsettes for mange milliarder kroner hver sommer for å sikre seg titler, heder og ære. I fotballens verden har hver spiller en pris og en verdi. Noen er verdifulle, mens andre anses som verdiløse og en byrde for eierklubben.

Dette står i sterk kontrast til hvilket menneskesyn bibelen forsøker å lære oss. Gjennom Jesu ord og handling lærer vi at alle mennesker er like viktige og like verdifulle. Jesus bryr seg ikke om hvem du er, hvor mye du tjener, hva du heter til etternavn og hva du kan. Han kom til vår verden for å bære våre synder på sine skuldre, enten livet ditt ser sånn eller slik ut.

I Gal 3, 28 står det: *«Her er ikke jøde eller greker, her er ikke slave eller fri, her er ikke mann eller kvinne. Dere er alle én i Kristus Jesus»*. Når vi skal arbeide for at Guds rike skal vokse iblant oss, må dette være en av bærebjelkene, i tillegg til å bekjenne Jesus som Herre og frelser. Når vi elsker Gud og vår neste er himmelriket kommet nær.

Ungdommer på lederweekend

Tradisjonen tro reiste ungdommer fra Åsane menighet på lederweekend på Dyrkolbotn Fjellstove helgen rett etter skolestart.

AV SOKNEDIAKON RITA ELDHOLM

Vi er heldige som har så mange engasjerte ungdommer som har lyst å være sammen med oss på leir. Fokuset vårt er å lage gode, gøy, trygge og inspirerende fellesskap for barn og unge, og da må vi sørge for at også vi som er på lederweekend kan oppleve det samme!

Denne gangen kunne vi også glede oss over nydelig vær. På programmet stod bli-kjent-kveld, sporløp, festmiddag,

undervisning om bibelfortellinger og ulike måter å uttrykke tro på, gode grenser og mye mer. Vi lærte blant annet om fem ord som kan hjelpe oss å forstå guds-tjenesten: Hei, unnskyld, takk, hjelp og hadet. Disse ordene er også viktige «knagger» for hva som er viktige ingredienser i gode fellesskap.

20 av deltakerne på weekenden er deltakere på MILK-kurs (ettårig minilederkurs), og vi vil møte dem til månedlige samlinger i løpet av skoleåret. Det gleder vi oss til!

Lese, høre, synge!

– Jeg får energi av å lage bok, sier Wendy Gjerstad. Åsane-jenten har mange jern i ilden, og har nettopp gitt ut sin tredje barnebok.

TEKST: HELEN TOPPE

Wendys tre barn, Markus, Kristina og Maiken, bidrar på lydsporet til bøkene med både sang og roller. (Foto: Privat)

Ideen om å lage barnebok kom da Wendys sønn Markus var tre år.

– Han elsker å bli lest for. Gjerne samme boken om og om igjen, forteller den engasjerte ungdomsskolelæreren, musikeren og forfatteren.

– Jeg kunne ikke lese for ham hele tiden, så jeg fant frem en gammel Disney-kassett med tilhørende bok. Jeg prøvde å finne andre bøker med lydspor til, bøker som kunne lære min sønn gode verdier. Gjerne bibelhistorier. Overraskende nok fant jeg ingen.

Slik gikk det til at Wendy ble forfatter. Hun brukte kveldene på å skrive. Siden

hun alltid har drevet med musikk, lagde hun sanger til boka også.

Det hører med til historien at Wendy fikk avslag fra flere forlag. Til slutt gav hun opp og sa til Gud: «Det gjør ikke noe om det ikke blir noe av denne boken. Jeg har jo tusen andre ting å drive med. Men hvis Du ønsker at jeg skal gi ut boken, så må du ta over og ordne det».

Noen uker senere møtte Wendy illustratøren Olivia Filippi og et forlag som tente på ideen. Den første boken ble utgitt og mange barn fikk bli kjent med Bjørnar og Maiken.

Den nye boken er den tredje i serien om Bjørnar og Maiken.

Wendy ønsker å hjelpe foreldre med å formidle tro hjemme. En tro som kan gi trygghet og håp til barn. En tro som kan formidle at de er elsket og sett, også når voksne ikke ser. De tre bøkene hennes handler om barna Bjørnar og Maiken. Når besteforeldrene kommer på besøk, blir det mange gode stunder med bibelfortellinger og tanker rundt hverdagslige tema.

Bøkene inneholder også en cd-plate med hørespill og sanger. Barn som ikke kan lese selv, kan slik følge med og få en lyd når de skal bla om. Wendys tre barn, Markus, Kristina og Maiken, bidrar på lydsporet med både sang og roller. Firkloveret trives sammen og trives med musikk.

– Jeg liker å jobbe sammen med barna mine, sier Wendy.

– Det er så verdifullt, selv om det noen ganger må lirkes og lures for at de skal holde ut.

Det å lage bok, med tilhørende musikk og hørespill, tar tid. Men Wendys ønske om å gi barna noe godt å lese, bøker de kan bli glade i, gir henne energi til å stå på – og manuset til en fjerde bok om Bjørnar og Maiken er nesten klart.

Les mer om Wendy Gjerstads barne-
bøker på hjemmesiden wendyg.no.
Herfra kan en også bestille bøkene.

FOLKEKIRKE MED STOR

TAKHØYDE: – Det er en annen som er herre i kirken og skal definere hvem som hører til eller ikke. Min oppgave er bare å invitere og formidle «linken» på en måte – på en måte dele ut «wifi-passord til Guds nettverk», sier Leif Endre Grutle.

- Dette får vi til

– Jeg har et behov for å betrygge og være tydelig på at dette får vi til, sier Leif Endre Grutle, som 16. august tiltrådte stillingen som ny prost i Åsane.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Leif Endre Grutle ble ordinert til prest i 2001, og har de siste ti årene vært ansatt som prost i Indre Nordmøre prosti. Oppveksten hadde han på Flaktveit i Åsane, der han nå planlegger å overta foreldrenes hus.

– Du har kommet hjem?

– Ja, rett og slett, svarer han på en litt ubestemmelig og lett syngende vestlandsdialekt. Faren hans er fra Bømlo, så det kan nok ha spilt inn, men mange år som først sogneprest, siden prost på Nordmøre har nok også satt sine spor.

– Innsettelsesgudstjenesten 22. august ble litt sterk for meg. Det hadde jeg ikke forberedt meg på, fortsetter han.

– Det var mange kjente ansikt der; lærere jeg hadde på skolen og folk jeg har møtt både her i kirken og i andre sammenhenger – både på bedehuset og i foreningslivet.

49-åringen er gift med Cathrine Grutle, som er seniorprest i Indre Nordmøre prosti. Paret har tre voksne barn i alderen 18, 22 og 25 år.

– Jeg så det stod i *Aura Avis* at «prosten flytter fra kona»?

– Hehe. Jeg kjenner godt journalisten som skrev det. Han syntes det var en artig overskrift, men det var nok litt sånn «clickbait», forklarer Grutle.

– Saken stod på trykk i mars, like etter at Bjørgvin bispedømmeråd tilsatte meg, og jeg måtte flytte hit. Min kone kommer etter til neste år. Det handler mest om at vår yngste begynner i tredje klasse på videregående nå, så vi tenkte at han skal få gjøre seg ferdig før hun flytter til Bergen.

– Hvordan havnet dere på Nordmøre? Har du røtter der?

– Nei, det var helt tilfeldig. Før vi flyttet, jobbet vi begge i Oslo; jeg som rådgiver i Presteforeningen.

– Da er du vel engasjert i dette med to arbeidsgiverlinjer i kirken?

– Ja, og det ville jeg nok vært uansett, for det berører jo fremtiden både for min egen personlige stilling og kirken som helhet. Nå er det laget skisse til en løsning. Mange tror at det er den løsningen som kommer til å bli valgt, men den er bare en av tre varianter. Jeg skjønner godt behovet for å bruke ressursene mer effektivt. Offentlig sektor har hatt det kravet på seg i de siste 30 årene, og det er klart at kirken må gjøre noe tilsvarende.

– Slik som det er nå, så blir det vel et litt utydelig arbeidsgiveransvar?

– Når samarbeidet fungerer godt, så er det ingen problem. Jeg tror ikke noen her på kontoret tenker over at det står forskjellig navn på lønsslippen. Men oppstår det konflikter, så ser man at det er litt asymmetrisk med tanke på hvilket nivå arbeidsgiverne møtes på.

– Du har sikkert vært i mange slike saker som ansatt i Presteforeningen?

– Heldigvis jobbet jeg mest med tariffarbeidet. Det ble fort sendt advokater når det var snakk om konflikter. Det er jo et nederlag i seg selv; at vi har et system der man må komme inn med advokater for å finne frem til en løsning.

– Du har lang erfaring som prost. Hvordan skiller det seg fra en vanlig prestestilling?

– Tja, prostene er blitt mer og mer administratorer og mer og mer arbeidsgivere, selv om det er bispedømmet og biskopen som er formell arbeidsgiver for prestene, sier han.
– Det skjedde en stor endring i 2003, og siden har det bare

eskalert parallelt med at stat og kirke skilte lag. På Nordmøre var det en tommelfingerregel at prosten skulle være delt 50/50 mellom det å være administrator og det å ha normale presteoppgaver.

– Har du meninger om miljøkrisen som verden står midt oppe i?

– Der er jeg nok kanskje mer enn vanlig opptatt av det å ta vare på verden rundt oss. Som enkeltmennesker må vi prøve å spare, bruke ressursene om igjen, og reise mindre. Jeg har en jobb der jeg er nødt til å bruke bil, og da foretrekker jeg å kjøre elektrisk.

– Du kom deg godt rundt på Nordmøre med elbilen?

– Jada. Ladeangsten forsvant veldig fort. Selv om laderne ikke alltid var like strategisk plasserte, så visste jeg hvor de var.

– Man kunne hatt ladestasjoner ved kirken, slik at bilen kan stå til lading mens man deltar på en gudstjeneste, foreslår jeg.

– Det er ingen dum idé. Ikea her i Åsane har skjønnet det. De har en kjempestasjon der borte. Jeg tror det er et fornuftig grep. Det trenger ikke være en bensinstasjon som tilbyr lading.

– Hva er du opptatt av ellers? Hva driver du med på fritiden; hvilke interesser har du? Jeg ser at du er registrert som bokelsker på bokelsker.no?

– Jeg er veldig glad i å lese, og jeg er veldig interessert i historie. Primært norsk historie, men med innslag av engelsk og amerikansk. Jeg er veldig fascinert av de store revolusjonene på 1700-tallet, forteller han.

– Lokalhistorie er også interessant, spesielt her fra Åsane hvor jeg kommer fra. Jeg har flere av heftene som Åsane historielag har utgitt.

– Hvilket forhold har du til musikk?

– Da jeg var liten ble jeg satt til å lære orgel, men det ble aldri noe av. Jeg har innsett at jeg aldri kommer til å beherske noe instrument, og det er en liten sorg. Men jeg har sunget i kor nesten hele livet, og er veldig glad i å lete etter måter der jeg kan gjøre liturgien i gudstjenestene mer levende, sier han.

– Så har jeg vært privilegert ved at jeg har fått jobbet sammen med mange utrolig dyktige og inspirerende kirkemusikere. Det opplevde jeg allerede på innsettelsesgudstjenesten, med Jon Stubberud. Jeg tror vi fant tonen med en gang. Ellers er jeg ganske altetende når det kommer til musikk. Jeg vokste opp på 80- og 90-tallet, så ungdomstiden min ble preget av pop- og rockemusikken fra den tiden. Etter hvert har jeg også fått stor sans for korverk, spesielt britisk kirkekormusikk. Under innsettelsesgudstjenesten sang de John Rutters «My Lord is My Shepherd» for meg. Da fikk jeg en slik gåsehudfølelse.

– Du har også holdt konserter selv, der du synger og resiterer Jakob Sande. Hvordan begynte dette?

– Jeg har vært opptatt av Jakob Sande nesten så lenge jeg kan huske. Interessen ble vakt gjennom de humoristiske folkelivsskildringene hans. Senere oppdaget jeg at han også

KOM HJEM TIL ÅSANE: – Innsettelsesgudstjenesten ble litt sterk for meg. Det hadde jeg ikke forberedt meg på, sier Leif Endre Grutle, som er oppvokst på Flaktveit. Her står han sammen med foreldrene Linbjørg og Endre Grutle. (Foto: Tor D Hanson)

hadde skrevet dypt alvorlige dikt som umiddelbart berørte meg, samtidig som jeg ble imponert over hans stilsikkerhet, skarpe observasjonsevne og vakre bruk av nynorsk, forteller Grutle.

– Jeg gikk i sin tid på videregående i Bergen sentrum, og på kjedelige busssturer frem og tilbake brukte jeg iblant tiden til å lære meg en del av diktene hans utenat. For ti år siden ble jeg utfordret til å sette sammen en forestilling med dette materialet, der jeg lar tilhørerne bli litt kjent med Sandes livshistorie, og bruker diktene hans som illustrasjoner. Ofte fletter jeg inn noen refleksjoner over hans forhold til Gud og kristendommen i tillegg. Det fulle opplegget har jeg bare gjennomført 4-5 ganger, men jeg har brukt utdrag i ulike sammenhenger.

– Du skal overta et prosti nå. Hva ser du for deg i stillingen? Hva er utfordringene?

– Nei, jeg ble jo kastet rett inn i utfordringen med å rekruttere nye prester. Det er jeg vant til der jeg kom fra – det er viktig å rekruttere nye, viktig å ta vare på de en har, og viktig å sørge for at vi har vikarer når vi trenger det. Jeg har nok et sterkt ønske om å være en omsorgsfull leder for prestene.

– Hva vil du gjøre for å bli kjent med de ulike menighetene?

– Håpet mitt er å få tid til å reise rundt og besøke både menighetsrådene og stabene. Da biskopen ønsket meg velkommen, understreket han at de to viktigste oppgavene for en prost er å utøve arbeidsgivermyndighet for prestene og samordne virksomheten mellom prestene og rådene – og mellom råd og råd. Og da må jeg bli kjent med området mitt.

– Har du noe motto for arbeidet; en fyndig setning?

– Hvis jeg hadde spurt prestene der jeg kommer fra om et slags munnhell fra min side – så tror jeg at de veldig ofte har hørt meg si at «dette får vi til». Det er ikke alltid jeg vet hvordan vi faktisk skal få det til, men jeg har et behov for å betrygge og være tydelig på at dette får vi til; dette skal vi ordne.

Se på liljene!

«Se på liljene, hvordan de vokser! De strever ikke og spinner ikke, men jeg sier dere: Selv ikke Salomo i all sin prakt var kledd som en av dem» sa Jesus. Dette faller inn i hodet mitt hver gang jeg ser en lilje – som en arv for oss som gikk på søndagsskolen.

TEKST OG FOTO: ANNE TAFJORD-KIRKEBØ

MADONNALILJER: Det finnes mange ulike typer hvite liljer, med små variasjoner. Madonnaliljen er nok en som mange er svært glad i.

Liljene er vakre, og nå utover høsten ser vi ekstra mange av dem i mange hager. De finnes i så mange farger, så mange fasonger – enkle, doble – men felles for de fleste er at de dufter himmelsk!

Liljen kan sies å være en av verdens eldste kulturplanter. Da tenker vi kanskje først og fremst på madonnaliljen. Et assyriske relieff fra 2600 år siden – fra Ninive – viser tydelig en madonnalilje. Et relieff fra det gamle Egypt for mer enn 2500 år siden viser høsting og pressing av liljeolje. Den ble brukt i salver og var veldig kostbar.

Brukt i folkemedisin

Jentenavnet Susanne er avledet av det hebraiske ordet for hvit lilje, «shushan» eller «shosannah». Ordet lilje er avledet av det keltiske ordet «li», som betyr hvit. Kanskje er både det greske navnet «liron» og det romerske «lilium» avledet av dette.

Madonnaliljen var en viktig legeplante, særlig for kvinnesykdommer og fødsler. Den var sårhelende, fremmet hårvekst og motvirket rynker (joda, de slet med det da også!),

Troens blomster

En serie om blomster som gir assosiasjoner til troen og bibelens høytider.

tap av tale, smertelindrende, ja, den virket også mot huggormbitt.

Den hvite liljen, som var så skinnende hvit og ren, ble naturlig nok et symbol for de første kristne. Et symbol på jomfruelig renhet – som jomfru Maria. Den fantes derfor i klosterhagene i hele Europa, og var sikkert også i norske klosterhager. Vi vet at den blomstret i Bergen i 1598, da kom den fra Holland. Liljer er nevnt i en branntakst fra Oddernes kongsgård i 1686, og vi har også sikre angivelser fra Arendal i 1879.

Madonnaliljer er kjent fra hager blant annet i Kristiansand, Tvedestrand og Mandal. Den formerer seg med sideskudd, så den kan leve lenge i hagene og også byttes rundt. Det ville vært spennende om noen som leser Menighetsbladet har en historie fra sin familie om madonnaliljen!

FARGEPRAKT: Liljer får du i mange varianter og høyder. Pass på hvor du setter de så ikke vinden tar dem! Lurt å sette dem et sted du ofte går, så du riktig får glede av dem.

Vi har jo også påske- og pinseliljer, som mange gleder seg ved – ikke minst fordi de for kristne symboliserer det nye livet som Jesus ga oss ved sin oppstandelse fra de døde.

Liker ikke tørke

Liljene som nevnes i Bibelen fantes på lavaslettene, blant beitemarker og i tornete ugress. Det kan hende at det her også ble ment anemoner, tulipaner eller andre blomster. Vi lar den diskusjonen fare, og gleder oss over at liljene stadig kommer med nye fargenyanser og herlige dufter. Hvilke liljer som er mest populære varierer. Dagliljer var en farsott for noen år siden, og holder stand fremdeles. De blomstrer kun én dag, men det kan være mange blomster på samme plante, så blomstringen varer en stund likevel. Nå er det helst store og lekre orientalske/asiatiske hybrider (varianter fra arten) som selges mest. Noen planter så mange og så tett at de også kan bruke noen til snitt.

Det heter seg at liljer liker å stå med hodet i solen og føttene i skygge, som clematis – uten sammenligning forøvrig. Har du et litt skyggefylt bed vil de trives der også. God og rik mold vil de ha – helst en som holder godt på fuktigheten. De liker ikke tørke.

Nå fremover vil du nok se liljefristelser i butikkene. Du bør bestemme deg fort om du vil ha de, for liljene bør i jorda i god tid før frosten kommer. Rett og slett fordi den da får tid til å danne røtter. Vann godt etter at du har satt den ned, så sikrer du deg at løk og jord har god kontakt fra første stund. Plantedybde: tre ganger løkens bredde/høyde. Ta vare på navnelappen! Det er alltid kjekt å vite hva liljen heter om du får spørsmålet. Jeg tar bilde med mobilen, legger bildet i en mappe (også på mobilen) som heter Mine blomster, og så vet jeg at skulle navnelappen forsvinne, så har jeg en backup.

DOBBELT SETT MED KRONBLADER: Isabellaliljen er typisk for de nye doble liljene. Støvbærerne er vekke, omgjort til kronblader kan man si. Disse vil ikke trekke insekter da de er uten pollen eller nektar.

«Han som gjeter blant liljene»

I Lukasevangeliet kan vi lese hva Jesus sa om den gamle kulturplanten: «Se på liljene, hvordan de vokser! De strever ikke og spinner ikke, men jeg sier dere: Selv ikke Salomo i all sin prakt var kledd som en av dem. Når Gud kler gresset så fint, det som gror på bakken i dag og kastes i ovnen i morgen, hvor mye mer skal han ikke da kle dere – dere lite troende! Tenk ikke på hvordan dere skal få noe å spise og drikke, og vær ikke engstelige!» (Luk 12:27-29)

Best av alt liker jeg likevel disse versene fra Høysangen: «Min kjæreste gikk ned til sin hage, til duftende urtesenger. Han ville gjete i hagene og plukke liljer. Min kjæreste er min, og jeg er hans, han som gjeter blant liljene» (Høys 6:2-3). Det er nydelige ord å ha i tankene når du rusler blant dine liljer, ikke sant?

INSEKTMAGNET: Liljene trekker til seg mange og varierte utvalg av insekter – når de er åpne og ikke doble. Da dufter de også mest!

Kjære leser!

Takk for at du leser menighetsbladet. Særlig takk også til dere som gir økonomisk støtte til bladet. Gavene sikrer bladutgivelsene, der mange nedlegger mye ulønnet innsats for å gi best mulig leseropplevelse.

Det siste året har vi hatt økte utgifter og reduserte inntekter på grunn av Covid-19. Samtidig opplever vi at bladet bidrar til å opprettholde kontakten med kirken.

Vi håper at du har glede og nytte av bladet, og takker hjertelig for ditt bidrag.

Vennlig hilsen Bjarte Flaten
Styreleder for menighetsbladene i Åsane prosti

Salmer fra en svunden tid

Etter reformasjonen skulle det prekes og brukes sanger på morsmålet ved gudstjenestene. Salmedikterne måtte uttrykke seg på en helt ny måte, og det ble naturligvis en god del prøving og feiling.

TEKST: LISE MCKINNON

DEN STORE SALMEDIKTEREN FRA BERGEN: Dorothe Engelbretsdatter var en kjent og aktet dikter allerede i sin samtid. Hennes salme «Dagen viker og går bort» (1678) står i Norsk salmebok 2013. (Illustrasjon: Utsnitt av tittelbildet på salmesamlingen «Taare-Offen» (1685), som hun skrev etter at hennes mann døde).

«Norske salmer 1600-1750» er tittelen på en antologi ført i pennen av professor i litteratur Willy Dahl, og utgitt på J. W. Eide forlag i 1974.

Det lille heftet dukket opp forleden da jeg ryddet i en hylle. En gul lapp der det står «Salg Kr. 8» kan forklare hvordan boken en gang kom i hus, sikkert brakt hjem for å leses «senere» og så ble den bortglemt.

13 norske salmediktere

Til boken har Willy Dahl valgt ut 13 diktere der samtlige skulle være født i Norge. Dette er et kunstig kriterium ettersom Danmark og Norge i dette tidsrommet langt på vei var ett land litterært og kulturelt, noe han også selv påpeker. Hva er det da som er spesielt med disse 13? Dahl la vekt på litterær kvalitet, det tidstypiske og at tre av dem regnes som spesielt norske.

Før reformasjonen, som brakte med seg store omveltninger i første halvdel av 1500-tallet, hadde latin vært enerådende som kirkens språk, så vel som ved all høyere utdanning. Etter reformasjonen skulle det derimot prekes og brukes sanger på morsmålet ved gudstjenestene. Det bød på utfordringer.

Der versemålene på latin bygger på kvantitet, det vil si på forskjellen mellom lange og korte stavelser, dreier det seg på germanske språk om betoning og trykk. Salmedikterne måtte uttrykke seg på en helt ny måte, og det ble naturligvis en god del prøving og feiling.

Nå var det melodien som skulle «styre» sangen, og Dahl skriver at vi må forutsette at de som sang disse eldste salmene tok seg atskillige friheter med teksten for å få den til å henge sånn noenlunde i hop med melodien. Videre skriver han at de utvalgte tekstene blir stadig mer regelfaste og rytmiske ettersom tiden går. Dahl råder også leseren til å legge merke til både språklige og innholdsmessige forandringer i salmene.

Sukk og tårer i barokkens dikt

Den første og eldste dikteren i utvalget er Niels Lauritssøn Arctander (1561-1616), som er representert med *Den siette Davids Psalme*. I strofe 6 heter det: «Om Natten maa ieg græde / Met Øynen min Sæng væde / Aff Suck oc Taare forsand /

For Hiertens Vee og Klage / Oc for min store Plage / Flyder mit Leye i Vand».

Som vi ser: Det var rikelig med sukk og tårer i barokkens dikt, det hørte med. Men før vi får *Græde-viise* av Peder Olufsson Svegning (ca. 1615-1671), kan vi hvile ut i Peder Mathisson Offvids vuggeviser. Det lille barnet forteller selv, og salmen begynner slik: «Gud Fader mig saa underlig / Skabte i min Moders Lüiff / Oc opholdt der saa rundelig / Lüiff oc Aand hand mig mon gifv' / Sofve nu sofve nu I Jesu Nafn / Jesu bevare Barnet».

Her begynner en bjelle å ringe for meg. I strofe 5 heter det: «Jeg leggis i min Vugge nu / Stundum græder stundum leer / Min Moder har for mig Omhu / Umag Uro oc Besvær / Sofve nu sofve nu (...)». Og så i strofe 7, den siste: «Naar jeg har sofv'd en liden Søfn / Begynder jeg at græd' oc Klag / Min Fader tag'r mig i sin Fafn / Dantzer med mig frem oc tilbag' / Dantze saa med de smaa dantze saa / Saa skal dantze Barnet». Er det noen andre som tenker på Gjendines bådnlåt her?

Offvids nøyaktige levetid er ukjent, men hans *Aandens glæde*

kom ut i København i 1648. Der sto både hans vuggeviser og en salme som han hadde oversatt fra tysk, *Udi Krijs-Tijd*. 1600-tallet var en urolig tid med mange kriger, og det gjen-speiles naturligvis i diktningen. *Udi Krijs-Tid* har 14 strofer, og temaet er at Gud må tilgi trass i at «vi hafve fortørnet dig / Med Synd mangfoldelige». I siste strofe kommer det så inn litt «realpolitikk»: «O Herre Gud helliger Aand / Vi bede dig oc prijse / Giff vor Konning Naad oc Bistand / Som i dit Nafn opreyser / Sin Banner at stride for os / Ved din Hielp giff ham Seyers Roes / Oc ham med Kraft beryste».

Den angrende synder

Dikteren Svegnings *Græde-Viise* handler om en uvanlig tørkeperiode: «Flod Beck og Elff hvert Kildespring, / Paa Marken før som løb omkring, / Nu erre tørre bare Sand, / Der findes ey een Draabe Vand». Motivet er at vi blir straffet på grunn av våre synder: «Jesu vor Ven oc Broder viis, / Hvo kand udstaa saa skarpt eet Ris, / Du tucter os med Iffrighed / Oc lader see at du est vred».

Det er likevel håp om forsoning til slutt, hvis bare synderen bekjenner og begråter sin synd: «Saa vil vi med Taalmodighed / Troen god der bliffve ved, / Gud skal os dog forsiune saa / At hvad vi feyl vi skulle faa».

Av den ukjente «Mesteren fra Møre» (ca. 1670) har Willy Dahl tatt med tre salmer: *Jule Glædsckab*, *Morgen-Sang* og en *Een Klage-Vise*. Den siste handler om «den grumme død, i fra mit schød / berøfved har min ven saa sød». Når strofe 13 slutter med «(...) beschuer her hvad sorg ieg bær, / alt for min mand saa hiertens kier», så begynner jeg å lure på om Mesteren var en kvinne eller om dette bare er et dikt til trøst for alle som har mistet sin hjertenskjær.

De to store

Fra Mesterens klagesang kommer vi så til Dorothe Engelbretsdatter (1634-1716) fra Bergen og hennes klagesang «*De rette Enckers Flugt til deris Naadige Dommer i Himmelen*», som hun skrev etter at hennes mann, presten Hardenbeck, døde. Sorgen virker her mer ekte enn det forrige eksempelet: «Nød-hielpere, min Forbarmer, / Ah! Trøst din klagende brud, / Du hører vel hvor jeg larmer, / Og græder nær Øjnen ud; / Min Mand, mit Hoved, og Herre, / Min Ære-Krantz, min Forsvar, / Mit halve Hierte (dissverre!) / De bort paa Lig-Baaren bar!».

De andre diktene av Dorothe som Dahl har valgt til sin antologi er *Gudelig Beredelse til Herrens Hellige Nadere* og *Den kyssende Synderinde*. Dette er ikke akkurat lett kost, og Dahl nevner at hun «er blitt stående for ettertiden som en tåreperse» men at det skyldes «manglende kjennskap til datidens uttrykksmåte». Når hun utvekslet diktet med hennes samtidige salmedikter Petter Dass (1647-1707) kunne hun være riktig så munter.

Av sistnevnte har Dahl valgt hans kommentar til det 6. bud fra Katechismus-Sange: *Du skal ikke bedrive Hoer*. Det er sterk og direkte tale gjennom 43 strofer. Petter Dass understreker at enhver er ansvarlig for sine handlinger, mann eller kvinne, «kaad Dreng» eller «lille Pige».

Dahl hadde først tenkt å utelate *Helligt vorde dit Navn* fordi den finnes i så mange antologier, men han skriver at den er

GLEMTE SALMESKATTER: Antologien «Norske salmer 1600-1750» er ført i pennen av professor i litteratur Willy Dahl, og utgitt på J. W. Eide forlag i 1974.

«et av høydepunktene i tidens salmediktning, og dessuten kan den i fullstendig utgave få minne om at det ofte er amputerte versjoner av eldre salmer vi møter i Landstads salmebok». Salmen som vi vel mest omtaler som *Herre Gud ditt dyre navn og ære*, har opprinnelig 16 strofer. Fremdeles finner vi den amputert i salmebøkene.

Tidløse salmer

Dette var noen smakebiter fra Willy Dahls antologi. Men hvordan har det så gått med disse dikterne? Har noen av dem, bortsett fra Dorothe Engelbretsdatter og Petter Dass, «overlevd» til vår nåværende Norsk salmebok, som ble tatt i bruk i 2013?

Ja, Samuel Olsen Bruun (ca. 1660-1694) er fremdeles med oss. Ikke med «*En Reyse-Psalme for de Søefarende*», som står i antologien, og som vi saktens kunne ha like mye bruk for i dag, men med aftensangen «*Nå solen går ned og aftenen brer over jorden sin fred*». Til Nynorsk salmebok har Mathias Skard omsatt den så fint at det er fristende å ta med den første strofen derfra: «*No soli gjeng ned, / Og kvelden legg ljuvleg um jordi sin fred, / No småfuglen søkjer si dunklædde seng, / Til nattekvild bøygjer seg blomen i eng / Min Gud også eg vil til natti meg bu / I bøn og i tru*».

Dorothes eneste salme i Norsk salmebok er den kjente aftensangen *Dagen viker og går bort*. Men Petter Dass er heldigvis godt representert, med ti salmer. Dessverre har han fått den tvilsomme ære å bli et slags «motto» for Norsk salmebok ved at tre strofer i litt modernisert utgave har fått salmenummeret 1. Faren blir da at det er disse strofene man tyr til i en gudstjeneste i stedet for å lete frem nr. 278, hvor vi finner åtte strofer i Dass' eget frodige språk. For vi vil da ikke bli snytt for å synge den høyaktuelle strofen: «*Ja, før Gud sin ære skal forlise / Før skal hav og grummen hval ham prise, / Samt og tanteien som løper leien, / Stenbit og seien og torsk og skreien og nise*».

Åsane DØGNÅPEN
BEGRAVELSESBYRÅ TELEFON
55 18 90 00

OMSORG VED LIVETS SLUTT

WWW.ASANELEGRAVELSE.NO
BLOMSTERBESTILLING 55 19 72 05 | HILDESBLOMSTER.NO
VI LEVERER BLOMSTER FRAKTFRITT TIL
ALLE VÅRE SEREMONIER

Abbedissen
begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

ARNA
gravferdsbyrå DAHLS

Lakslia 14 (Borgstova), 6250 Indre Arna.
tlf: **55 24 08 08** (24t). arna-gravferdsbyraa.no

Koba Christensen
BEGRAVELSESBYRÅ

131 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

- Gratis samtale i hjemmet
- Egen blomsteravdeling
- Alle prisklasser - forhåndspris
- Gravmonumenter

Dreggsallm, 5003 Bergen **Telefon: 55 300 800** post@koba.no, www.koba.no

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?
Vi har det du trenger for å dekke ditt nydelige festbord!

f Løiten Lys Bergen for mer informasjon.

*Vi holder til på
Åsane Storsenter,
bygg A, 2. etg.*

Løiten Lys
Bergen

www.loiten-lys-bergen.no

BERGEN
GRAVFERDSHJELP

HVORFOR BETALE MER FOR SAMME TJENESTER?

VI HAR FASTPRIS PÅ SEREMONI, SOM INKLUDERER ALT DU TRENGER

DØGNVAKT 55 98 80 00

BERGENGRAVFERDSHJELP.NO
LUNDHAUGEVEIEN 14, 5221 NESTTUN

Åsane Senter • Sletten Senter

Alltid en anledning!

TOPPE BLOMSTER
- fra hjerte til hjerte

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

www.eidsvaagauto.no - Følg oss på Facebook

EIDSVÅG AUTO AS

Aut. bilverksted • Karrosseri
Lakeringsverksted
Eidsvågbakken 21 - 5105 Eidsvåg

MCA GAR SERVICE
GODKJENT VERKSTED

Tif. 55 25 10 20

VI TRENGER FRIVILLIGE.
Har du tid til å bry deg og lyst til å utvikle deg?
Årlig besvarer vi omkring 200 000 henvendelser på telefon og internett, likevel er det en av tre som ikke får svar.

Les mer og meld din interesse på kirkens-sos.no

KIRKENS SOS

Å snakke med folk om livet gir mening.

ADVOKATGRUPPEN BERGEN

- Arv/gaver • Familie • Ektepakter • Samliv
- Kontrakter • Kjøp/salg • Trafikk- og transportrett.

15 prosent rabatt til nye klienter fra Arna, Åsane og Osterøy! Hjemmebesøk mulig.

Sandviksbodene 1H-Slaktehuset, 5035 Bergen • Telefon: 920 41950
E-post: bernhard.hauge@agbergen.no • www.agbergen.no

JC INTERIØR

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg
Tlf. 55 53 98 40
www.jcinterior.no

Besøk en av Norges største shop in shop

LENE BIERRE DESIGN

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina
v/Tro-Håp-Kjærlighet

Første og siste lørdag i mnd. kl. 12-14.00
v/Lærerhøyskolen på Breistein, Olav Bjordalsvei 43

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekk

Kontaktperson: 99 64 24 70 • www.thk.no

Aksjon dåp

Bjørgvin bispedømme og Bergen kirkelige fellesråd (BKF) har tatt initiativ til Aksjon dåp, en satsing som de håper vil løfte dåp høyt opp på agendaen i menighetene i Bergen.

30. september inviteres ansatte, frivillige og menighetsrådene i prostiets menigheter til inspirasjonskurs/seminar i Olsvik kirke. Alle menighetene oppfordres deretter til å sette av 23. oktober og 27. november som egne «aksjonsdager». Hovedpoenget her er at man løfter fokus på dåp i menighetene.

Illustrasjonsfoto: Erik Norrud/kirken.no

Kristen litteratur i hyllene

Hvor kan en finne meningsfulle gaver til dåp, konfirmasjon og bryllup? Eller bøker til høytlesning for barna? Bøker som presenterer den kristne troen?

Sentralt i byen på Øvre Korskirkealmenningen ligger Bergen kristne bokhandel (BKB). Denne nisjebutikken er en viktig samarbeidspartner for trosopplæringen i menighetene.

I ÅSANE KIRKE

Babysang for det minste

Mandag og torsdag kl. 12.00

Kom og bli med på babysang i det flotte kirkerommet i Åsane kirke! Sammen synger vi velkjente barnesanger og regler. Sangene gjør vi levende ved hjelp av bevegelser og sansestimulering.

Aktiviteter for de større

Stjernegruppen for 4- og 5-åringer. Formingsaktiviteter
Leker og materiell Lekerom og gymrom
Snekkerbod

Andre aktiviteter og fellesarrangementer

Felles samlingsstund	Åpen familiedag
Karneval og julefest	Internasjonal dag
Turdager/utflukter	Spennende temaer fra årsplanen

Se vår hjemmeside www.aasanemenighet.no

og Stjernen Åpen barnehages Facebook-side. Her finner du info om hva som skjer i tiden som kommer. Har du spørsmål? Kontakt styrer Kate Bølstad: 917 24 471. Hjertelig velkommen!

Meninger

NATTVERD MED MUNNBIND: Forsakelse av det gode, for det godes skyld. Hverdagsliberalisme er meningsløst i krisetider. Vi har endret oss for livets skyld.

Hva kan vi lære av Covid-19?

De siste to årene vil det bli skrevet mye om. Årene da «den nye kjærligheten» var å holde først én så to meters avstand og vaske hendene med antibac – og da det å ta på munnbind når vi gikk på butikk, tog eller buss ble den nye normalen. For den menneskelige nærhet var blitt en trussel mot livet.

TEKST OG FOTO: ERIK RODAL

«Tiltakene kommer til å ha stor innvirkning på vår personlige frihet» ble det sagt 12. mars 2020. Vi gikk så inn i en tid der Bent Høie og Roger Valhammer har vært med å bestemme om vi kunne kjøpe noe annet enn mat, eller om vi kunne gå på gudstjeneste, fotball eller skole. Ja, endatil hvor mange gjester vi kunne ha.

Det har derfor vært en tøff og brutal tid for mange. Ikke minst for unge mennesker. Vi kan likevel spørre om de begrensningene som vi har opplevd er for noe å regne sammenlignet med de endringene som vil komme på grunn av endringene i klimaet.

En dugnad for liv og helse

Regjeringen har kalt det en dugnad. En dugnad er noe jeg er med på frivillig. Men en dugnad skjer også av nødvendighet. Noe regjeringen også sa gjaldt for denne dugnaden.

Regjeringen kom derfor med en appell til ansvar og medmenneskelighet. En appell om frivillig å gi fra seg bestemmelsesretten over våre liv for å verne om liv og helse. Og la kunnskapen om smittevern bestemme hverdagen vår. Slik endret vi oss for livets skyld.

Det er ikke selvsagt å gjøre det, selv om konsekvensene om vi ikke gjør det kan synes store. «Ingen kan få ta fra meg retten til å gå hvor jeg vil» har Bolsonaro sagt. Han er Brasils president, øverste leder for et land med snart 580.000 døde (oppdaterte tall fra Brasils helsemyndigheter, 27. august 2021). Slik har vi vært vitne til at det er mulig å flagge selvbestemmelsens fane så høyt at det slår over i hjerteløshet.

Det norske Folkehelseinstituttet (FHI) forsøkte derimot å gi en kunnskapsbasert begrunnelse for tiltakene. Over 90 prosent av oss har støttet dem og overholdt tiltakene, og gjør det fortsatt – selv om vi er lei, og stadig må endre planer.

ET LIV I KJÆRLIGHET, LIDELSE OG HÅP: Symbolet som er hugd ut i støtta i Espelandsleiren sier noe om hvordan et sant liv i krisetider leves.

En lærdom for krisetider

Det har vært et tøft og spesielt år. En krisetid. Den sosiale avstanden i «den nye kjærligheten» har i år beskyttet livet, men i lengden kan vi ikke leve uten nærhet. Det å være

menneske er å være medmenneske. Kjente og ukjente trenger oss, men vi trenger sannelig også dem.

Heldigvis hjelper vaksinene med å få kontroll over pandemien. Det vi derimot ikke bør vaksinere oss mot, er viljen til å la kunnskap være med på å bestemme våre valg for fremtiden. Heller ikke bør vi vaksinere oss mot å la det etiske grunnprinsipp om å verne liv og helse få styre våre liv. Vi bør heller utvide begrepet liv til å gjelde alt liv som Gud har gitt denne kloden som hjem.

Jeg tror at dette året burde lære oss noe om livets sårbarhet. Og om vår hjelpeløshet. Vi er ikke Herre over våre liv. Kanskje kan året også gi håp. Det har vist seg at i en krisetid er det en villighet blant oss til å stå på livets side.

Livet – en kamp for det gode

Året har vært en kamp for det gode. På støtten over fangene i Espelandsleiren i Arna er det hugd ut et symbol. Det er en tornekrone laget av piggråd. I midten av tornekronen er det hugd ut et hjerte, og ut av hjertet brenner en ild som er formet som en due.

Det er symbol for et liv i kamp for det gode. Et liv drevet av kjærlighet, et liv i lidelse og offer. Men òg et liv i seier og håp. Et liv hvor en har ofret den personlige frihet for at andre skal få leve i frihet og fred. Et liv å lære av.

Under pandemien har vi lært at måten vi lever våre liv på kan true andres liv, helse og fremtid. Slik har dette vært en påminnelse om at livet er alvor. At vi holder våre medmenneskers liv og fremtid i vår hånd.

Symbolet som er hugd ut i støtta i Espelandsleiren kunne slik sett ha vært brodert inn i alterduken i Arna kyrkje – fordi det òg forteller hva evangeliet er. Et budskap om lidelse og off. Et budskap om kjærlighet til og håp for alt liv.

Men òg som et symbol på hvordan et sant liv i må krisetider leves. Som et liv i kjærlighet, forsakelse og håp. Som et rikere liv enn penger kan gi.

MUNNBIND, SOSIAL AVSTAND OG TOMME KJØPESENTRER: Pandemien har vært en tid der den menneskelige nærhet ble en trussel mot livet. Bildet er fra Øyrane Torg i Arna.

– Et fredens og ettertankens sted

Foran rundt 50 fremmøtte vigslet sogneprest Arne Mulen den nye Antveit gravplass til «et hvilested for dem som er sovnet inn og til et fredens og ettertankens sted for oss som ennå lever».

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

VIGSLET ANTVEIT GRAVPLASS: – Dette er en gravplass jeg tror folk vil sette pris på og ta godt imot, sier Arne Mulen. Til venstre for han står avtroppet prost Øystein Skauge og kirkeverge Asbjørn Vilkenen.

Gravplassjef i Bergen kirkelige fellestråd, Inghild Hareide Hansen, innledet med noen ord om hvordan fremdriften har vært, og rettet en spesiell takk til frem-synte politikere som bevilget nok penger til at hele gravplassen kunne bygges.

Totalt er det plass til 4500 graver, fra kistegraver i dobbel dybde og urnegraver i navnet minnelund til retningsbestemte kistegraver med seremoniplass til bruk før nedsettelsen. Noe av grunntanken er at den nye gravplassen skal passe inn i det vakre omliggende kulturlandskapet. På gravfelt som ikke skal benyttes på noen år er det sådd blomstereng, og anlegget knytter seg historisk og kulturelt til området ved å bruke natursteinsmurer.

– Jeg setter veldig pris på måten de har forvandlet en myr til et fint parkområde, sier sogneprest Arne Mulen til Menighetsbladet.

– Vi har nå fått en ny, stor og pen gravplass med god kapasitet for mange år fremover, der det igjen er mulig å ha doble festegraver – slik at ektepar som ønsker det kan få lov å hvile under samme gravstein. Det er et tilbud som har vært savnet.

Den offisielle åpningen av Antveit gravplass ble holdt fredag 27. august.

VÆRT PLANLAGT LENGE: – Antveit gravplass var med i reguleringsplanen for Ikea, inkludert tilrettelegging av Antveitbekken, opplyste Inghild Hareide Hansen i sin tale ved vigslingen.

Til tross for noen dråper fra oven var det en vakker seremoni som ble holdt på den nye gravplassen i Åsane søndag 15. august – med flotte taler, salmesang og lyrisk fløytespill fra Berit Hella Lindberg.

STEMNINGSFULL FLØYTESOLO: I tillegg til at hun akkompagnerte salmesangen gjorde Berit Hella Sandberg en lyrisk fremføring av den uttrykksfulle og svært vakre Largo-satsen fra Vivaldis piccolokonsert i C-dur (RV 443).

Cantus Sororum inviterer til festkonsert

I år feirer Cantus Sororum, Åsane kirkes damekor, 25-årsjubileum. Dette markeres med en jubileumskonsert i kulturuken i Arna og Åsane. Konserten blir i Åsane kirke 31. oktober kl. 19.00.

AV MARIT RØSHOL.

25 ÅR MED CANTUS SORORUM: Korets navn er latin for «søstrenes sang». (Foto: Arkiv)

På festkonserten serverer vi høydepunkter fra vår musikalske reise. Det blir også nyere sanger av nålevende komponister. Flere av våre samarbeidspartnere er invitert, så vi vil ha med både strykekvartett, organist, pianist, og harpist.

På konserten vil vi både ta et tilbakeblikk på de 25 årene og se fremover. Koret startet i 1996 med en gruppe på seks kvinnelige dirigenter fra Korskolene i Åsane kirke. Kanskje får vi høre noe fra disse?

Vi har alltid hatt som hovedfokus å tilføre og inspirere menigheten til sang og lovsang, og å berike gudstjenester med solosang, liturgisk deltagelse og salmesang, gjerne flerstemt. Hvert semester har vi dessuten hatt flere konserter. Oftest har det vært konserter i forbindelse med påsken, kulturuken i Åsane og Arna, sommerkonserter – og ikke å forglemme korets egen adventskonsert. Felles julekonsert med korene i Åsane kirke er også en langvarig tradisjon.

Vi har fremført et stort omfang kirkemusikk for likestemmig kor.

Repertoaret har bestått av religiøse folketoner, nyere og eldre kirkemusikk, klassiske verker – blant annet Stabat Mater (Pergolesi), Gloria (Vivaldi), Ceremony of Carols (Britten) og nyere

verk som «Må korsets tre slå rot» (Overøye) og Magnificat (Kim Andre Arnesen).

Vi har også reist på turer i inn- og utland, og deltatt på flere korkonkurranser med gode resultater. Gjennom disse årene har vi samarbeidet med mange kor og grupper, og knyttet mange kontakter til gjensidig berikelse. Vi har også hatt inne andre korinstruktører til kurs i sangteknikk og stemmebruk.

Vår dirigent gjennom alle disse 25 årene, Marit Røshol, takker av etter jubileumskonserten, og leverer dirigentstokken videre til Annette Lid Ussi, som blir korets nye dirigent.

Jubileumskonsert for Cantus Sororum i Åsane i kirke, 31. oktober kl. 19.00.

Billetter: 200 kroner i døren / 150 kroner i forsalg hos korets medlemmer. Betaling med Vipps og bankkort. Konserten er støttet av Bergen kommune, Norges Kirkesangforbund og Norsk kulturråd.

SLUTTER: Marit Røshol har vært korets dirigent siden begynnelsen. Etter jubileumskonserten leverer hun dirigentstokken videre til Annette Lid Ussi. (Foto: Arkiv)

Bli med på laget!

Vi må venne oss til det. Vi er ikke lenger en statskirke. Stat og kommune gir fortsatt mye støtte til Den norske kirke, men det er ingen vei utenom: Vi må venne oss til å ta et større økonomisk ansvar for kirken vår.

AV ARNE MULEN

Åsane menighet har allerede flere ansatte som vi selv skaffer lønnsmidler til, og denne høsten styrker vi arbeidet blant psykisk utviklingshemmede ved å ansette en inkluderings-

PENGER FØR OG NÅ: I dag kan du enkelt bli fast giver ved å bruke QR-koden satt inn på denne siden, eller ved å gå inn på vår nettside. Bildet viser noen pengesedler fra en annen tid, da gaver ble gitt i form av håndfast valuta. (Foto: Knut Corneliusen)

arbeider i full stilling. Noe av dette må vi samle inn midler til selv.

Vi håper at det å ha en *givertjeneste* til menigheten sin skal bli en helt vanlig ting. Til nå har det kanskje vært noe som de aller mest engasjerte har følt ansvar for. Vi ønsker at det skal bli helt alminnelig for alle venner av Åsane menighet. Enten kirken er et sted og et fellesskap du besøker ofte eller ei – så er ditt bidrag viktig. Det er jo *din kirke!*

Så derfor spør vi frimodig: Vil du bli med på laget? Ved å bli fast giver så styrker du din kirkes arbeid i ditt nærmiljø.

For mange av oss er dette litt uvant. For kristne over hele verden er det selvsagt. Det å gi noe til kirken sin er en naturlig del av det å være kristen.

Bruk enten QR-koden trykket på denne siden, eller gå inn på kirken.no/asane og les mer om giverglede. Du velger selv hvor mye du vil gi, og du kan også øremerke hva du vil gi til om du ønsker det.

Husk at giverglede er ekte glede! Jesus sa det faktisk også: *Det er saligere å gi enn å få.*

Ny trosopplærer

Ingrid Ulrikke Husøy startet i halv stilling som trosopplærer her i Åsane midt i august, og fra 1. september i hel stilling. I den første tiden vil hun prioritere å bli kjent med folkene i Åsane og arbeidet som allerede er i gang.

Hun er vokst opp i Fredrikstad med far fra Sunnmøre og mor fra Oslo. Slektsnavnet hennes er fra øyen Husøy ikke langt fra det kjente Ona fyr i Ålesund kommune.

Med en pappa som var kateket fikk hun tidlig et forhold til kirke, barnekor og søndagsskole, og i ungdomstiden var hun innom både KRIK og Laget. Ingrid har vært «ettåring» i NMS-U. Da var hun i Nord-England i et ungdomsteam som arbeidet med kirkeplanting og ungdomsarbeid.

Hun har studert både ved NTNU i Trondheim, NLA og UiB her i Bergen, og er utdannet adjunkt med opprykk. Hun har også bakgrunn fra unge voksne-arbeidet i St. Jakob kirke. Ingrid kommer nå fra jobb som trosopplærer i Skjold kirke.

Vi ønsker Ingrid velkommen og Guds velsignelse over arbeidsdagen hennes her i Åsane.

Håndverkstreffet

Håndverkstreffet lager lappetepper. Per i dag vet vi ikke om det blir til et lotteri eller om de blir solgt direkte. Inntekten vil som vanlig gå uavkortet til misjonsprosjektet menigheten støtter hos NMS Thailand (nms.no/thailand).

Til teppene trenger vi lapper, og vi tenker alle typer garn. Sortering og sammensying tar vi oss av innad i gruppen. Vi tar imot både strikket, hakket og heklet; glattstrikk, vrangbord, perlestrikk, fletting, fastmasker og annet.

Lappene må være 5x5cm, 10x10cm, eller gå opp i 5- eller 10-gangen. Husk: en meter/halvannen med garn kan fort bli en 5x5 lapp.

Om du vil bidra med lapper, kan du levere dem til Åsane kirke i en pose tydelig merket med HÅNDVERKSTREFF – eller komme innom på en av våre treffdatoer. Disse publiseres på Facebook-siden vår.

Hvor mange lapper og tepper vil dette bli til slutt, mon tro?

«For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv» (Joh 3:16)..

ÅSANE MENIGHETSKONTOR ÅSANE KIRKE

Åsane Senter 44, 5116 ULSET - tlf.: 55 36 22 50
E-post: asane.menighet.bergen@kirken.no

Sokneprest
Lars Petter Eide
Mobil: 994 83 804
le879@kirken.no

Prest
Arne Mulen
Mobil: 905 58 049
am453@kirken.no

Kapellan
Jon Zimmermann
Mobil: 480 69 210
jz925@kirken.no

Organist
Lenamaria C. Gravdal
Mobil: 901 85 833
lg996@kirken.no

Kirketjener
Tor Vilhelm Tysseland
Mobil: 926 26 175
tt547@kirken.no

Kantor
Gerd Inger Yddal
Mobil: 922 60 608
gy329@kirken.no

Kantor
Jon Stubberud
Mobil: 414 32 232
js587@kirken.no

Menighetspedagog
Ole Arthur Hanstveit
Mobil: 920 68 694
oh939@kirken.no

Trosopplærer
Ingrid Ulrikke Husøy
Mobil: 920 66 254
ih285@kirken.no

Ungdomsarbeider
Siri Mjøltnes
Mobil: 47318456
sm767@kirken.no

Administrasjonsleder
Kjerstin Sofie Wiken
55 36 22 50 / 996 42 310
kw952@kirken.no

Diakon
Rita Eldholm
Kontor: 55 36 22 62
re253@kirken.no

Styrer, Stjernen åpen barneh.
Kate E. Bølstad
Mobil: 917 24 471
kb287@kirken.no

Menighetsrådsleder
Jan Sverre Stray
Mobil: 905 29 875
jan.sverre.stray@gmail.com

Vertskap
Joana Vaitke
Mobil: 968 75 991
jv694@kirken.no

Pedagogisk leder
Stjernen åpen barnehage
Sandra H. Bergqvist
sb943@kirken.no

Bank kontonr.: 1644.03.37914

Telefoner:

For henvendelser vedrørende dåp, vielse eller begravelse kontakt: BKF-Kirketorget
tlf.: 55 59 32 10, se mer informasjon på
<http://bergen.kirken.no>

For leie av lokaler i Åsane kirke: telefon 55 36 22 50

MENIGHETSRADET

Leder: Jan Sverre Stray,
jan.sverre.stray@gmail.com

KIRKETORGET

Ansvarlig redaktør:
Magne Fonn Hafskor, eyecu@online.no

Redaksjonssekretær:

Tor D. Hanson, tdhans@online.no

Redaksjonsmedarbeidere:

Rolf A. Rasmussen, rolfarmand@gmail.com
og Kurt Ove Mæland, km526@kirken.no
Tor Vilhelm Tysseland, tt547@kirken.no

ANNONSEANSVARLIG

Torill Hatlebrekke Husebø
Mobil 99 55 07 87

STYRELEDER FOR MENIGHETS- BLADENE I ÅSANE PROSTI:

Bjarte Flaten
Epost: bjarteflaten@gmail.com

HJEMMESIDE:

kirken.no/asane

Neste utgave av Kirketorget kommer ut torsdag 25. november. Frist for levering av lokalstoff er fredag 5. november.

VELKOMMEN TIL KIRKEN!

**Gudstjenestene blir avholdt med forbehold om forandringer på grunn av myndighetenes bestemmelser.
 For sikker kunnskap, sjekk annonsering i avisene og på vår nettside: kirken.nolasane.
 Alle gudstjenester i Åsane kirke kl. 11.00 om ikke annet er nevnt.**

25. september (lørdag)

Åsane kirke kl. 11.00 og 14.00

Konfirmasjonsgudstjenester v/spr. Lars Petter Eide og kantor Gerd Inger Yddal

26. september – Høsttakkefest

Luk. 17,11-19 – Takknemlighet til Gud

Familiegudstjeneste med innsettelse av ny sokneprest Lars Petter Eide v/ prost Leif Endre Grutle og kantor Gerd Inger Yddal. Utdeling av kirkebøker.

3. oktober – 19. s. i treénighetstid

5. Mos.30,11-15 – Guds ord er nær, i din munn og hjerte

Åsane kirke kl. 11.00 og kl. 13.00

Gudstjenester m/konfirmantpresentasjon v/kap. Jon Zimmermann og kantor Jon Stubberud.

Åsane kirke kl. 18.00

Gudstjeneste m/konfirmantpresentasjon v/prest Arne Mulen og kantor Jon Stubberud.

Haukås/NLA kl. 11.00 Gudstjeneste m/konfirmantpresentasjon v/prest Arne Mulen.

10. oktober – 20. s. i treénighetstid

Mark. 10,2-9 – Skapt til samliv i ekteskap

Åsane kirke kl. 11.00

Gudstjeneste v/spr. Lars Petter Eide og kantor Gerd Inger Yddal. Nattverd.

Åsane kirke kl. 13.00

Gudstjeneste v/spr. Lars Petter Eide og kantor Gerd Inger Yddal. Dåp.

17. oktober – 21. s. i treénighetstid

Luk.16,19-31 – Rikdom er Livs-farlig

Åsane kirke kl. 11.00 Høymesse v/prest Arne Mulen og kantor Jon Stubberud. Nattverd.

Åsane gamle kirke kl. 11.00 Gudstjeneste v/vikarprest Jon Abelsæth. Dåp.

24. oktober – 22. s. i treénighetstid

Joh.12,35-36 – La oss vandre i lyset

Åsane kirke kl. 11.00

Familiegudstjeneste v/spr. Lars Petter Eide og kantor Gerd Inger Yddal. Dåp. Utdeling av kirkebøker.

Åsane kirke kl. 13.00

Gudstjeneste v/spr. Lars Petter Eide og kantor Gerd Inger Yddal. Dåp

31. oktober – Bots- og bønnedag

Luk. 18,9-14 – Sann rettferdighet for Gud

Åsane kirke kl. 11.00

Høymesse v/vikarprest Jon Abelsæth og kantor Gerd Inger Yddal. Nattverd.

Åsane kirke kl. 13.00

Gudstjeneste for alle v/prostiprest Børge Ryland, vernepleier Annette Lid Ussi og kantor Gerd Inger Yddal. Konfirmantpresentasjon.

Åsane kirke kl. 19.00 Konsert med Cantus Sororum, dir.: Marit Røshol

7. november – Allehelgensdag

Matt. 5,13-16 – Være veiviser til himmelen

Åsane kirke kl. 11.00

Høymesse v/spr. Lars Petter Eide, Prima Vista og kantor Gerd Inger Yddal. Nattverd.

Haukås/NLA kl. 11.00 Familiegudstjeneste v/prest Arne Mulen. Utdeling av kirkebøker. Kirkekaffe.

7. november – Minnedag

Joh.11,1-5.33-38 – Jesu medfølelse med sørgende

Åsane kirke kl. 16.00 Minnegudstjeneste v/kap. Jon Zimmermann, diakon Rita Eldholm og kantor Gerd Inger Yddal.

14. november – Søndag for de forfulgte

Luk. 21,10-19 – Jesus er med oss midt i forfølgelsen

Åsane kirke kl. 11.00

Høymesse v/vikarprest Jon Abelsæth og kantor Jon Stubberud. Nattverd.

Åsane kirke kl. 13.00 Gudstjeneste v/vikarprest Jon Abelsæth og kantor Jon Stubberud. Dåp.

21. november – Kristi kongedag

Matt. 25, 1-13 – Døren til Gud skal en gang lukkes

Åsane kirke kl. 11.00

Gudstjeneste v/prest Arne Mulen og kantor Gerd Inger Yddal. Nattverd.

Åsane kirke kl. 13.00

Gudstjeneste v/kap. Jon Zimmermann og kantor Gerd Inger Yddal. Dåp.

28. november – 1. s. i advent

Matt. 21,10-17 – Kongen kommer til sitt tempel

Åsane kirke kl. 11.00

Familiegudstjeneste v/spr. Lars Petter Eide og kantor Jon Stubberud. Kirkekaffe.

Haukås/NLA kl. 18.00 Lysmesse/konsert v/prest Arne Mulen

SLEKTERS GANG

Døpte

DØPT I ÅSANE GAMLE KIRKE:

14.03.2021

SANDER ARNESEN HANSEN
 ANTONIO NICOLAS KOLSTAD HOMBRADO
 VETLE SØRGÅRD IVERSEN

DØPT I ÅSANE KIRKE:

05.06.2021

BIRK VIKING FJELLAND
 HÅKON LUND
 JOHANNES EKMANN TOBIASSEN

13.06.2021

WILLIAM ZEBALLOS NESSE
 ALVA RASMUSSEN RAMSTAD
 TEO STORAKER VABØ

27.06.2021

EDITH WERGELAND BIRKNES
 RIKKE HARJAR BJERGA
 CAROLINE WORREN VATLE

01.08.2021

OTHILIE TOTLAND ELIASSEN

15.08.2021

MELIA LABERG MADSEN
 ELLIE ELISE NORDTVEIT
 EMILIA SLETTEN PEDERSEN

22.08.2021

NOAH BJORDAL AUNE
 LUCA BJERKAKER-GAUSTAD
 LIAM JAY SKÅNVIK DAVIES
 THEODOR NORD NILSEN

Vigde

I ÅSANE GAMLE KIRKE:

03.07. 2021

DANIEL SOLBAKK
 OG JOHANNE HELVIG

07.08.2021

ESPEN ALMENNING EIDE
 OG KATARINA MYRLØNN

21.08.2021

ANDREAS TYDAL OG CHRISTINE KVANT JOHNSEN
 TOMMY BRUNDTLAND NORSTRAND
 OG ANN KORNELIA SKINGEN HUNDHAMMER
 DANIEL GANGDAL SÆBØ OG MARIE ØKLAND

28.08.2021

KJELL EDVARDSEN OG LINDA OTTEMO

Døde

26.5.2021 SVEIN HAMMERSTAD

03.6.2021 SIGRUN MARTA KJESVIK

04.6.2021 BJØRN OLAF URAN LIE

09.6.2021 OLE KRISTOFFER ERSTAD

15.6.2021 JON RUNDHOVDE

25.6.2021 FINN MATHIESEN

26.6.2021 TURID MARGRETHE SVENDSEN

27.6.2021 ALFHILD KONSTANSE ESPELID

30.6.2021 ASBJØRN ANDERSEN

11.7.2021 ANNE KARIN STAVELAND

15.7.2021 GRETHA YVONNE MILDE

14.7.2021 BJARTE AGNAR HAUKÅS

13.7.2021 EINAR TRYGGE GIMNES

16.7.2021 KÅRE JOHAN ANDERSEN

16.7.2021 LEIF OSKAR URØ

17.7.2021 NANCY KARIN HERLAND

17.7.2021 IRENE KALSÅS

22.7.2021 VIOLET RÅDAL

23.7.2021 ADELHEID MARIE HAUKÅS

30.7.2021 EYV KARIN MIKKELSEN

31.7.2021 ANITA YNDESTAD HANSEN

31.7.2021 KÅRE EINAR SOLHEIM

05.8.2021 OTTAR FLAGTVEDT

07.8.2021 OLAF MARTIN HALVORSEN

10.8.2021 JOHAN LILLEHEIL

10.8.2021 INGEBORG ANDREASSEN

14.8.2021 AUD KLARA EDVARDSEN

15.8.2021 BORGHILD DALHEIM

17.8.2021 STEIN SOLHEIM

18.8.2021 KIRSTEN MARIE FOLKESTAD

18.8.2021 JAN BERENTS MONSEN

18.8.2021 ELLINOR HAGESÆTHER

19.8.2021 ELLA MARIE JAMNE EVENSEN

22.8.2021 LIV SOLVEIG NORDEIDE

23.8.2021 INGUNN KARIN BIRKELAND